

(B.ED.-SET A)

1. Secondary Education Commission was established in
(A) 1964 (B) 1948 (C) 1952 (D) 1854
2. The University Grants Commission was NOT established with which one of the following aim?
(A) Promotion of research and development in higher education
(B) Identifying and sustaining institutions of potential learning
(C) Capacity building of teachers
(D) Providing autonomy to each and every higher educational institution in India.
3. Which of the following are the tools of good governance?
(A) Social Audit (B) Citizen's Charter
(C) Right to Information (D) All of these
4. Education as a subject of legislation figures in the
(A) Union List (B) State List
(C) Concurrent List (D) Residuary Powers
5. The category of Audio Visual Aids is:
(A) Tape-recorder (B) Television
(C) Radio (D) All of these
6. The name Pakistan was coined by
(A) Sir Syed Ahmed Khan (B) Muhammed Ali Jinnah
(C) Muhammed Iqbal (D) Abdul Kalam Azad
7. The perfect equilibrium existing in the biosphere between the various organisms is known as-
(A) Ecological cycle (B) Ecological balance
(C) Environmental balance (D) None of these
8. Indian Economy is :
(A) Socialistic Economy (B) Ghandian Economy
(C) Mixed Economy (D) Free Economy
9. Economy survey is published by :
(A) Ministry of Finance (B) Planning Commission
(C) Govt. of India (D) Indian Statistical Institute
10. A major set of reforms have been put in place to enhance combat capability of Indian Army based on _____ suggestions?
(A) Lt. Gen Shekatkar Committee (B) Masoof Raza Committee
(C) Brigadier Singh Committee (D) None of these
11. The book 'Rajatarangini' was written by:
(A) Al-beruni (B) Kalhan (C) Kalidas (D) Rajshekhar
12. During the freedom struggle, Aruna Asaf Ali was a major woman organizer of underground activity in-
(A) Civil Disobedience Movement (B) Non-Cooperation Movement
(C) Quit India Movement (D) Swadeshi Movement

13. The gas usually filled in the electric bulb is:
(A) Nitrogen (B) Hydrogen (C) Carbon dioxide (D) Oxygen
14. Quartz crystals normally used in quartz clocks etc. is chemically
(A) Silicon dioxide
(B) Germanium oxide
(C) A mixture of silicon dioxide and germanium oxide
(D) Sodium silicate
15. Who was named as the brand ambassador of SBI's YONO?
(A) Swapne Barman (B) Saurabh Chaudhary
(C) Neeraj Chopra (D) Vinesh Phogat
16. The Indian Olympic Association (IOA) has submitted a formal expression of interest to host _____ Olympics.
(A) 2024 (B) 2026 (C) 2028 (D) 2032
17. The 24th Conference of the Parties (COP 24) to the UNFCCC will be held in _____, Poland.
(A) Katowice (B) Zabrze (C) Warsaw (D) Gliwice
18. Which state government sets a limit that the weight of school bags not more than 10% of the child's weight?
(A) Karnataka (B) Tamil Nadu
(C) Andhra Pradesh (D) Uttar Pradesh
19. World Athletics Day 2019 was observed on _____.
(A) May 4 (B) May 5 (C) May 6 (D) May 7
20. Who introduced two new award categories to promote women's football globally?
(A) CAF (B) FIFA
(C) Asian Football Confederation (D) UEFA
21. Prime Minister Narendra Modi launched the Khelo India Mobile App in which city/UT?
(A) Ahmedabad (B) Mumbai (C) New Delhi (D) Chennai
22. Who is the author of "Quality, Accreditation and Ranking-A Silent Revolution in the Offing in Indian Higher Education"?
(A) Dr H. Chaturvedi (B) Dr Prannoy Kumar
(C) Dr Santosh Jain (D) Dr Subhash Singh
23. Who was the author of the famous storybook 'Alice's Adventures in Wonderland'?
(A) Rudyard Kipling (B) John Keats
(C) Lewis Carroll (D) H G Wells
24. Who wrote 'Where ignorance is bliss, it is folly to be wise'?
(A) Browning (B) Marx (C) Shakespeare (D) Kipling
25. Pushti marg, a Vaishnav sect of the Hinduism was founded by-
(A) Shankaracharya (B) Ramanujacharya
(C) Vallabhacharya (D) Nimbarkacharya

26. Who has written famous book Padmavat?
 (A) Nakhshabi (B) Malik Muhammad Jayasi
 (C) Al Biruni (D) Hasan Nizami
27. The caves and rock-cut temples at Ellora are?
 (A) Buddhist and Jain (B) Hindu and Muslim
 (C) Buddhist only (D) Hindu, Buddhist and Jain
28. Which of the following places were emerged as important centres of Mathura School of art production?
 (A) Sarnath and Kosambi (B) Sanchi and Kosambi
 (C) Sanchi and Sarnath (D) Patliputra and Lumbini
29. Which is the world's first district with 5G coverage?
 (A) Tokyo (B) Shanghai (C) Washington (D) Seoul
30. Mount Etna, Europe's highest and most active volcano erupted recently. Where is Mount Etna located?
 (A) Italy (B) USA (C) Iran (D) Russia
31. 'Audio' refers to
 (A) Seeing with the eyes (B) Smelling with the nose
 (C) Tasting with the tongue (D) Hearing with the ears
32. Which of the following comes in the category of Mass – Media?
 (A) Radio & television (B) Tape recorder
 (C) Books (D) Black board
33. The use of A-V aids is made to make classroom teaching
 (A) Simple and effective
 (B) Distractive
 (C) Complex according to different abilities
 (D) Clear and distant
34. A good teacher is very helpful to
 (A) Make his students physically strong
 (B) Make them good players
 (C) Make his students mentally strong
 (D) Make his students both physically & mentally strong
35. In teaching, if nothing has been learnt, nothing has been
 (A) Observed (B) Studied (C) Taught (D) Examined
36. The system of education followed in our schools is
 (A) Informal (B) Non – formal
 (C) Formal (D) Both informal and non-formal
37. Major role in value education is played by
 (A) School (B) Home (C) Society (D) All of these

38. For eradicating the social evils, you as a teacher will
 (A) Educate students against these
 (B) Educate parents and students against these
 (C) Ask political leaders to lecture on these
 (D) Ask the principal to give lecture
39. Education is the concern of
 (A) State (B) Centre (C) Both (A)&(B) (D) None of these
40. The Central Institute of Indian Languages (CIIL) is located at
 (A) Mumbai (B) New Delhi (C) Lucknow (D) Mysore
41. MHRD stands for
 (A) Ministry of Human Resource Development
 (B) Ministry of Human Research Development
 (C) Ministry of Human Research & Development
 (D) Ministry of Hardware Research & Development
42. The University Grants Commission is located in
 (A) Mumbai (B) New Delhi (C) Mysore (D) Calcutta
43. Attitude of the teacher towards school authorities should be
 (A) Critical (B) Cordial (C) Harsh (D) Indifferent
44. All-round growth and development of the child implies
 (A) Development of home and school
 (B) Development of different organs of the body
 (C) Development of the best in child and man – body, mind and spirit
 (D) Development of good habits
45. Good teaching is a function of
 (A) Devotion to the teaching profession
 (B) High academic qualification of the teacher
 (C) Good leadership of the head of the Institution
 (D) Good connections of a teacher
46. How as a teacher you will raise the standard of weak students
 (A) By intimating the parents (B) Inform the Principal
 (C) With the help of other students (D) By giving them special attention
47. Which is the best method to solve school problem faced by the teacher?
 (A) Survey method (B) Historical method
 (C) Action research (D) Descriptive method
48. If a student asks question from a teacher, which he is unable to answer, what he should do?
 (A) Punish the child (B) Ignore the child
 (C) Try to find the answer (D) Scold the child
49. Maximum class room problems are due to
 (A) Faulty curriculum (B) Ineffective teaching
 (C) Faulty examination system (D) Strict administration

50. A teacher's most precious item is his
 (A) Pride (B) Student's faith (C) Pay (D) Job
51. A teacher learns the maximum from the
 (A) Well wishers (B) Students (C) Principal (D) Books
52. Which one of the following is not the educational implications of the learning process?
 (A) Curiosity (B) Unreadiness (C) Interests (D) Memory
53. Examination system in India needs
 (A) Grading change (B) Pattern change
 (C) Structural change (D) Revamping
54. Periodic tests help in
 (A) Keeping students busy (B) Maintaining discipline
 (C) Keeping the track of progress of students (D) Creating fear among the students
55. Classification of books in schools should be done
 (A) According to the choice of the incharge (B) According to the size of the books
 (C) According to subject and title (D) According to no special criterion
56. Books should be issued to the students
 (A) For unlimited time
 (B) For specified number of days
 (C) As long as they want to retain them
 (D) Not necessary to issue books to students
57. School is the miniature form of
 (A) Society (B) Family (C) State (D) Club
58. Society is the web of
 (A) Cultural relationships (B) Social relationships
 (C) Economic relationships (D) Political relationships
59. Kindergarten schools owe their concept to
 (A) Frobel (B) Montessori (C) Dewey (D) Socrates
60. Students learn very well
 (A) By listening (B) By seeing
 (C) By seeing and listening (D) By seeing, listening and doing themselves
61. What would be next in the given series? 3, 5, 8, 12, 14, 17, 21, 23, ...
 (A) 26, 29 (B) 27, 30 (C) 26, 30 (D) 27, 31
62. What would be next in the given series? 7, 19, 37, 53, 71,
 (A) 83 (B) 89 (C) 97 (D) 99
63. Find the odd one out: 112, 235, 404, 347, 268, 248, 617, 729,
 (A) 404 (B) 347 (C) 268 (D) 248

64. Replace * with most appropriate number
 2 3 4
 0 2 9
 7 6 5
 0 * 9
 (A) 1 (B) 3 (C) 6 (D) 7
65. In a code S denotes 'multiplied by', D denotes 'subtracted from', Y denotes 'added to' and M denotes 'divided by', then what would be the result of following code?
 1 S 28 M 7 S 2 D 6 Y 4
 (A) 0 (B) 6 (C) 7/3 (D) 18
66. Find the odd one out in the coded series.
 A2L, D5O, G8R, J2U, L4X, B3M, E6P, O7Z
 (A) D5O (B) G8R (C) J2U (D) L4X
67. Given the coded sequence: 1a, 100u, 121o, 16i; what could be a part of the series?
 (A) 36b (B) 9e (C) 125e (D) 469z
68. In the given code: UDIANHAIKNEV, three of the following four arrangements are alike.
 ANAI, AIAN, AKNV, ANHI
 Find the odd one.
 (A) ANAI (B) AIAN (C) AKNV (D) ANHI
69. Find the odd one out: Cathedral, Monastery, Mosque Temple
 (A) Cathedral (B) Monastery (C) Mosque (D) Temple
70. Replace the * in:
 Gull : chick :: Bear : *
 (A) pup (B) calf (C) chick (D) cub
71. Abhi is 19th from the top and Avi is 12th from the bottom. If there are 48 students in the queue, how many students are there between the two?
 (A) 17 (B) 16 (C) 18 (D) Data inadequate
72. In a queue, Raj is fifth from the left and Raju is sixth from the right. When they interchange their places among themselves, Raj becomes 13th from the left. How many persons are there in the queue?
 (A) 16 (B) 17 (C) 18 (D) 19
73. If North becomes East, then South-West would be:
 (A) North-East (B) South-East (C) North-West (D) West
74. Four friends standing back to back are facing four different directions. Ananya is facing North, Akbar is facing East, Anthony is facing South and Amar is facing West. For 30 seconds they take random jumps, left or right, while being at the same place. Their random jumps are recorded as follows:
 Ananya : Left, Right, Right, Left, Left, Right, Left, Right, Right, Left, Right, Left
 Akbar : Left, Left, Left, Right, Right, Right, Left, Right, Right, Right, Left, Left
 Anthony: Right, Right, Left, Left, Right, Left, Right, Right, Left, Left, Right, Left
 Amar : Right, Left, Left, Right, Left, Right, Right, Left, Right, Right, Left, Right

After 30 seconds who will not be facing the respective original direction?

- (A) Ananya (B) Akbar (C) Anthony (D) Amar

75. There are 75 students in a class. Preliminary information reveals that of the 35 students who like Tea, 15 do not like Coffee, 30 like Coffee and not Tea. If the number of students who like both Tea and Coffee is 25, how many students like neither Tea nor coffee?

- (A) 5 (B) 10
(C) Data Not Consistent (D) Data Not Adequate

76. In a school of 750 students only 75 students cannot speak in any of the three foreign languages, viz., English, French and German, and the same number of students can speak in all the three foreign languages. 125 can speak neither French nor German, but English. In turn, 125 students can speak in French and German but not English. If the total number of students who can speak in English is 325, then how many can speak in at least two languages?

- (A) 200 (B) 250 (C) 325 (D) Data not adequate

77. Introducing a boy, a boy said, "He is the son of the son of the father of my uncle." How are these two boys most appropriately related in terms of following?

- (A) Brothers (B) Nephew & Uncle
(C) Brother-in-Law (D) Father and Son

78. If Ravinder is the sister of Manider; Manider is the brother of Ratinder; and Ratinder is the mother of Satinder, how Satinder is related to Ravinder?

- (A) Brother (B) Sister
(C) Nephew (D) Information not adequate to precisely answer

79. Which is the most appropriate alternative to replace the * mark?

Ecology: Biology :: Herpetology: *

- (A) Ancient History (B) History
(C) Pathology (D) Zoology

80. Which one of the following diagrams best indicates the relation between Women, Mother and Doctors?

- (A) (B)
(C) (D)

81. Which one of the following diagrams best indicates the relation between car, bus, and cycle.

- (A) (B)
(C) (D)

82. Five students are running a marathon. At one point of time, Tushar is running between Om and Raj, Eknath and Om are running at extreme positions. What is the position of Yuvi, who is next to Eknath?

- (i) Yuvi is between Raj and Eknath
- (ii) Yuvi is at the middle
- (iii) Yuvi is between Raj and Tushar
- (iv) Yuvi is leading

(A) Only (i) (B) (i) and (ii) (C) (ii) and (iv) (D) Only (iii)

83. Given two Statements: (i) Some Doctors are Patients (ii) All Patients are Surgeons
Which Conclusions could be drawn? (1) Some Doctors are Surgeons. (2) No Patient is Doctor

- (A) Only (1) conclusion follows (B) Only (2) conclusion follows
(C) Neither (1) nor (2) follows (D) Both (1) and (2) follow

84. A group of five students are appearing in an interview. HR Department notified that in the group- cases youngest should first appear for interview, followed by next younger one and so on. Elisa says, "I am two years younger to Charan". Fatima says, "I am one year older to Arun". While Charan says, "I am three years older to Fatima", Garima says, "I am younger to Elisa but older to Fatima".

Who will be first to appear for interview?

- (A) Arun (B) Elisa
(C) Fatima (D) Data not Adequate to answer

85. Who will be last to appear for interview?

- (A) Charan (B) Elisa
(C) Fatima (D) Data not Adequate to answer

86. Which one of the following statements is true?

- (A) Garima is two year older than Arun (B) Fatima is two years younger to Elisa
(C) Elisa is two year older than Arun (D) Fatima is one year younger to Garima

(Direction for Q. No. 87 & 88): Following are scores obtained by four students in the last six tests.

Match	Player A	Player B	Player C	Player D
1	58	63	72	54
2	42	36	51	49
3	76	51	43	51
4	24	57	27	48
5	45	43	61	46
6	55	50	46	52

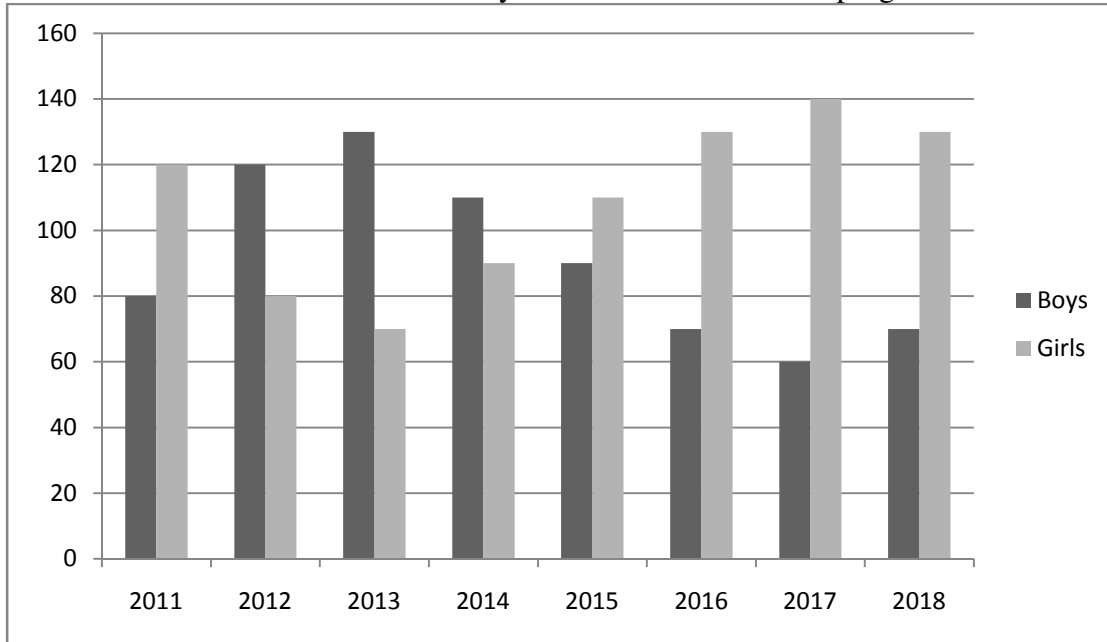
87. In terms of variations in the scores, which student was found to be: most consistent (with least variation) and most inconsistent respectively?

- (A) A, D (B) D, B (C) C, A (D) D, A

88. Which one of the following statement is true?

- (A) A is having lower average score than others but is more consistent
(B) A is having higher average score than others but is more consistent
(C) D is having higher average score than others but is most inconsistent
(D) None of the above three statement is true

(Direction for Q. Nos. 89-90):- Following Diagram gives information about the number of Boys and Girls admitted to a program.

89. In all how many students have been admitted to the program from 2011 to 2018?

- (A) 1500 (B) 1600 (C) 1700 (D) 1800

90. In which year, did the admission of Girls register maximum percent increase with respect to the previous year?

- (A) 2013 (B) 2014 (C) 2015 (D) 2016

ENGLISH LANGUAGE (Q. No. 91-120)

Choose the option which is closest in meaning to the given words (Q. 91—95):

91. Meddle

- (A) Intercede (B) Impose (C) Cross (D) Interfere

92. Altercation

- (A) Adjustment (B) Option (C) Disagreement (D) Modification

93. Prohibit

- (A) Forbid (B) Forfeit (C) Forsake (D) Forbear

94. Take after

- (A) Follow (B) Come after (C) Resemble (D) Imitate

95. Rectify

- (A) Connect (B) Mend (C) Resolve (D) Solve

Complete the following proverbs (Q. 96-100):

96. One man's _____ is another's poison.

- (A) food (B) medicine (C) meat (D) drink

97. A burned child _____ fire.

- (A) fears (B) hates (C) dreads (D) stops

98. A rolling _____ gathers no moss.

- (A) pin (B) rock (C) stone (D) ball

99. All that _____ is not gold.

- (A) sparkles (B) bubbles (C) shimmers (D) glitters

100. A bird in the _____ is worth two in the bush.

- (A) hand (B) nest (C) tree (D) cage

Give one word for the following expressions (Q.101-103):

101. One who loves mankind is called:

- (A) Optimist (B) Philanthropic (C) Optometrist (D) Truant

102. A gathering at a religious place:

- (A) Mob (B) Audience (C) Congregation (D) Spectators

103. A person who talks in sleep is called as:

- (A) Philatelist (B) Somnambulist (C) Somniloquist (D) Oneirocritic

Choose the correct option to fill in the blank (Q. 104-107):

104. At last he yielded _____ the temptation.

- (A) about (B) on (C) for (D) to

105. The man was an accomplice _____ the thief.

- (A) in (B) of (C) to (D) at

106. Did they not warn you _____ trying that?

- (A) about (B) of (C) on (D) for

107. I cannot tell the difference _____ them.

- (A) of (B) in (C) between (D) among

Choose the correctly punctuated sentence (Q. 108-110):

108.

- (A) He is not really nice looking yet he has enormous charm!
- (B) He is not really nice-looking, and yet he has enormous charm
- (C) He is not really nice looking; yet he has enormous charm
- (D) He is not really nice looking: yet he has enormous charm

109.

- (A) Looking straight at her he said I can't help you
- (B) Looking straight at her he said I can't help you
- (C) Looking straight at her, he said, "I can't help you"
- (D) Looking straight at her he said "I can't help you!"

110.

- (A) If you are ever in Delhi come and see me
- (B) If you are ever in Delhi; come and see me
- (C) If you are ever in Delhi, come and see me
- (D) If you are ever in delhi, come and see me

Read the paragraph and choose the correct option to answer to the questions (111-115) based on your reading:

I was very fond of the old soldier in our little town. He had only one leg, having lost the other somewhere in Assam in 1942. He used to tell me about his adventures. He told me that he had run away from home to join the army. He had experienced his first battle in the Libyan Desert. Out of his dozens of war stories, the one I liked best was the one of his escape from a Japanese prison-of-war camp in Burma. He told me again and again how he walked two hundred miles in two weeks. On the way he was bitten on the toe by a poisonous snake and he had to cut off part of the toe in order to survive. But by the time he got to an Indian camp, the wound had turned septic and the leg had to be amputated. He is, however, quite contented with his lot.

111. The author was very fond of the old soldier because

- (A) He had lost one of his legs in war
- (B) He used to tell the author about his adventures
- (C) He was contented with his lot
- (D) He had been to many countries

112. Why did the soldier repeatedly tell that he walked two hundred miles?

- (A) He ran away from home to join the army
- (B) He had to cross the Libyan Desert
- (C) He had to escape from a prison-of-war camp
- (D) He was a strong soldier

113. The story of the old soldier that the author liked most was that about

- (A) His running away from home to join the army
- (B) His first battle in the Libyan Desert
- (C) The loss of his leg in Assam
- (D) His escape from a Japanese prison-of-war camp

- 114.** The old soldier, according to the author, was
(A) Unhappy about his life (B) Satisfied with his lot
(C) Angry about his lot (D) Disgusted with his misfortune
- 115.** The soldier's leg had to be amputated because
(A) He had walked two hundred miles in two weeks
(B) He was wounded in war
(C) The wounded toe turned septic
(D) He was shot in the leg while escaping from the Japanese camp

Fill in the correct option in the sentences below (Q. 116-120):

- 116.** The local team scored four goals _____ the first half.
(A) at (B) for (C) in (D) on
- 117.** I intend to see my parents _____ next weekend.
(A) in (B) on (C) for (D) during
- 118.** The music is pleasing _____ my ears.
(A) to (B) in (C) for (D) through
- 119.** Sita leaned her head _____ the back of the sofa.
(A) at (B) on (C) against (D) over
- 120.** Why do they look so pleased _____ themselves?
(A) at (B) by (C) with (D) for

हिन्दी भाषा (प्रश्न संख्या 121-150)

121. निम्न में से हिन्दी का मूल व्यंजन कौन सा है?
 (A) अ (B) च (C) ढ (D) द
122. अशुद्ध शब्द छांटिए:
 (A) व्यवस्था (B) वातावरण (C) पूरब (D) व्यय
123. हिन्दी में स्वर सन्धि के कितने भेद माने जाते हैं?
 (A) तीन (B) पाँच (C) सात (D) एक
124. 'त्रिलोचन' में कौन सा समास है?
 (A) बहुव्रीही (B) तत्पुरुष (C) कर्मधारय (D) अव्ययीभाव
125. 'आँसू' का बहुवचन होगा?
 (A) आँसुओं (B) आन्सुएँ (C) आँसू (D) इनमें से कोई नहीं
126. कौन सा शब्द बहुवचन है?
 (A) माता (B) प्राण (C) लड़का (D) किताब
127. 'कमल' शब्द का पर्यायवाची शब्द है?
 (A) पद्मा (B) पुष्प (C) फूल (D) पंकज
128. 'नर' का विलोम शब्द कौन सा है?
 (A) मादा (B) नारियाँ (C) महिला (D) स्त्री
129. 'उद्गम' शब्द में उपसर्ग है:
 (A) उत् (B) उद् (C) उप (D) इनमें से कोई नहीं
130. 'सम्' उपसर्ग से युक्त शब्द नहीं है?
 (A) सुडौल (B) संस्कार (C) संगम (D) संतुष्ट
131. 'कठिनाई' शब्द में प्रत्यय है?
 (A) आई (B) इ (C) ई (D) इनमें से कोई नहीं
132. 'अंतर' शब्द का अर्थ नहीं है?
 (A) मध्य (B) हृदय (C) भेद (D) बदलाव
133. 'जिनके समान दूसरा न हो' के लिए प्रयुक्त एक शब्द छांटिए:
 (A) अपार (B) अनुपम (C) अद्वितीय (D) अक्षय
134. क्रोध, घृणा, प्रेम, अच्छाई संज्ञा के उदाहरण हैं।
 (A) व्यक्तिवाचक (B) जातिवाचक (C) समूहवाचक (D) भाववाचक
135. साँस चल है।
 (A) रहा (B) रहे (C) रही (D) रहती
136. 'एक' का बहुवचन होगा।
 (A) अनेक (B) अनेकों (C) बहुत सारे (D) इनमें से कोई नहीं
137. अगली पंचवर्षीय योजना कातैयार किया जा रहा है।
 (A) रूप (B) कार्यक्रम (C) प्रारूप (D) रूपरेखा

138. 'कोल्हू का बैल' मुहावरे का क्या अर्थ है।
 (A) ज्यादा चलने वाला (B) खूब परिश्रमी (C) आलसी (D) ठग
139. क्रिया की विशेषता बताने वाले शब्दों को कहते हैं।
 (A) विशेषण (B) सर्वनाम (C) क्रिया (D) क्रिया विशेषण
140. वाक्य को क्रमबद्ध करें:-
 क. माने जाते हैं। ख. हिन्दी के ग. प्रमुख कथाकार घ. प्रेमचन्द
 (A) घ ख ग क (B) क ख ग घ (C) ख ग ख क (D) ख क घ ग
141. COMPUTER का अर्थ है:
 (A) संगणक (B) विद्युत यंत्र (C) सहायक यंत्र (D) इनमें से कोई नहीं
142. AGREEMENT का अर्थ है:
 (A) आदेश (B) निर्धारित (C) पूर्वापेक्षित (D) समझौता
143. BIOLOGICAL का अर्थ है:
 (A) दैहिक (B) जैविक (C) शैक्षणिक (D) इनमें से कोई नहीं
144. FINANCIAL का अर्थ है:
 (A) अर्थ (B) अर्थव्यवस्था (C) वित्तीय (D) इनमें से कोई नहीं
145. EXCEPTION का अर्थ है:
 (A) पूर्वानुमान (B) अपवाद (C) अद्भुत (D) सभी
- प्रश्न संख्या १४६-१५० के उत्तर गद्यांश के आधार पर दीजिए:
- प्राचीनकाल में जनक महाराज विदेह में राज करते थे। मिथिला विदेह की राजधानी थी। मिथिला नगरी में राजमहल के आस-पास कोई एक हजार संन्यासियों की पर्णकुटियाँ थीं। मिथिला के सिंहासन पर बैठने पर भी महाराज जनक को फकीरी का शौक था। कहा जाता है कि महाराजा जनक ज्ञानी थे। वे इस तरह राज-काज चलाते थे, मानो स्वयं परमात्मा के विनयशील सेवक हैं। सुबह से सायं तक सारे राज्य का प्रबंध करते, शत्रुओं का पता करते, अपराधी को दंड देते, लोक-कल्याण के उपाय करते और इतना सब कुछ करने पर भी वे किसी सांसारिक कार्य में लिप्त नहीं होते थे। इसीलिए लोग उनको विदेह जनक कहते थे।
146. महाराजा जनक को परमात्मा का कैसा सेवक कहा गया है?
 (A) भगत सेवक (B) विनयशील सेवक (C) ओजस्वी सेवक (D) वीर सेवक
147. फकीरी का शौक किसे था?
 (A) मिथिलावासियों को (B) साधुओं को (C) महाराजा जनक को (D) किसी को भी नहीं
148. 'संन्यासी' का अर्थ होगा:
 (A) सांसारिक वस्तुओं के मोह से विमुक्त (B) सांसारिक वस्तुओं के प्रति मोह रखने वाला
 (C) अपने-पराये की भावना से युक्त (D) इनमें से कोई नहीं
149. मिथिला के राजा कौन थे?
 (A) महाराज चन्द्रगुप्त (B) महाराजा दशरथ (C) महाराजा जनक (D) महाराजा सुग्रीव
150. महाराजा जनक को क्या कहा जाता है?
 (A) धनंजय (B) ध्यानी (C) विवेकी (D) ज्ञानी

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ 151 ਤੋਂ 180)

151. ਹੌਠੀ ਧੁਨੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
 (A) ਤ, ਥ, ਦ (B) ਕ, ਖ, ਗ
 (C) ਪ, ਫ, ਬ (D) ਚ, ਛ, ਜ
152. 'ਸ਼ਾਮ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਦਾ ਹੈ' ਵਾਕ ਵਿਚ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹਨ।
 (A) ਕਿਰਿਆ (B) ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
 (C) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (D) ਪੜਨਾਂਵ
153. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਵਰ ਵਾਹਕ ਕਿੰਨੇ ਹਨ?
 (A) ਤਿੰਨ (B) ਦਸ
 (C) ਅੱਠ (D) ਸੱਤ
154. ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਤੋਂ ਬਣੇ ਸ਼ਬਦ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ-
 (A) ਕਿਰਦੰਤ (B) ਉਤਪੰਤ ਸ਼ਬਦ
 (C) ਰਚਿਤ ਸ਼ਬਦ (D) ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ
155. 'ਵੱਡੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਉਜੜਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।' ਵਾਕ ਵਿਚ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ-
 (A) ਕਰਤਾ (B) ਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ
 (C) ਕਰਮ (D) ਕਰਮ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ
156. ਵਾਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਵਿਆਕਰਣਕ ਇਕਾਈ ਹੈ-
 (A) ਵਾਕੰਸ਼ (B) ਸ਼ਬਦ
 (C) ਧੁਨੀ (D) ਭਾਵੰਸ਼
157. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
 (A) ਮਲਵਈ (B) ਮਾਝੀ
 (C) ਦੁਆਬੀ (D) ਪੋਠੋਹਾਰੀ
158. 'ਮਾਂ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਫੁੱਲ ਤੇੜ ਰਹੀ ਹੈ।' ਵਾਕ ਵਿਚ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ-
 (A) ਕਰਨ ਕਾਰਕ (B) ਕਰਮ ਕਾਰਕ
 (C) ਅਪਾਦਾਨ ਕਾਰਕ (D) ਅਧਿਕਰਨ ਕਾਰਕ
159. ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ ਹੈ-
 (A) ਗੋਖੜੂ (B) ਬਿਛੂਏ
 (C) ਛੱਲੇ (D) ਕੈਠਾ
160. ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਕਿਸ ਸਦੀ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ?
 (A) 12ਵੀਂ (B) 14ਵੀਂ
 (C) 15ਵੀਂ (D) 16ਵੀਂ
161. 'ਡਿਆ ਹੈ' ਕਿਸ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ?
 (A) ਮਾਝੀ (B) ਮਲਵਈ
 (C) ਦੁਆਬੀ (D) ਪੋਠੋਹਾਰੀ
162. ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
 (A) ਗੁਰਮੁਖੀ (B) ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ
 (C) ਦੇਵਨਾਗਰੀ (D) ਅਰਧ-ਨਾਗਰੀ

163. ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਕਿਸ ਸੂਫੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ?
 (A) ਚਿਸ਼ਤੀ (B) ਕਾਦਰੀ
 (C) ਨਕਸ਼ਬੰਦੀ (D) ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ
164. ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ-
 (A) ਚੱਨ੍ਹ (B) ਲੱਸ਼ਮੀ
 (C) ਗਜ਼ਲ (D) ਦਰਖਤ
165. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਾਕ ਗਲਤ ਹੈ?
 (A) ਰਾਮ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। (B) ਮੁੰਡਾ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।
 (C) ਅਰਜੁਨ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। (D) ਸਵਰਨ ਤਬਲਾ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
166. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ?
 (A) 11 (B) 15
 (C) 3 (D) 6
167. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਜੁੱਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਲਤ ਸ਼ਬਦ ਜੁੱਟ ਚੁਣੋ:
 (A) ਗਉ-ਵੱਛਾ (B) ਬੋਤੀ-ਬਤਾਰੂ
 (C) ਮੱਝ-ਕੱਟਾ (D) ਭੇਡ-ਮੇਮਣਾ
168. ਮੁਹਾਵਰਾ 'ਉਸਤਰਿਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
 (A) ਔਖਿਆਈ ਵਾਲਾ ਕੰਮ (B) ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣਾ
 (C) ਚਲਾਕ ਬੰਦੇ ਲਈ (D) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
169. ਮੁਹਾਵਰਾ 'ਉਠ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਜੀਰਾ ਦੇਣਾ' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
 (A) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਨਾ ਦੇਣਾ (B) ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾ ਲੈਣਾ
 (C) ਸ਼ਰਮੋ-ਸਾਰ ਹੋਣਾ (D) ਬਹੁਤਾ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਦੇਣਾ
170. 'ਬੁੱਢੀ ਘੋੜੀ _____ ਲਗਾਮ' ਅਖਾਣ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ।
 (A) ਹਰੀ (B) ਲਾਲ
 (C) ਢਿੱਲੀ (D) ਮਾੜੀ
171. 'ਸਿਰ ਉੱਤੇ _____ ਨਾ ਹੋਣਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ।
 (A) ਤਾਜ (B) ਪੱਗ
 (C) ਕੁੰਡਾ (D) ਵਾਲ
172. ਚੇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜਾ ਮਹੀਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?
 (A) ਕੱਤਕ (B) ਹਾੜ
 (C) ਅੱਸੂ (D) ਵਿਸਾਖ
173. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ ਖੇਡ ਹੈ?
 (A) ਬਾਂਦਰ ਕਿਲਾ (B) ਕ੍ਰਿਕਟ
 (C) ਫੁੱਟਬਾਲ (D) ਵਾਲੀਬਾਲ
174. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਲੋਕ-ਸਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 (A) ਢੱਡ ਸਾਰੰਗੀ (B) ਘੜਾ
 (C) ਕਾਟੋ (D) ਤਬਲਾ
175. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ਸੀ?
 (A) 1699 ਈ. (B) 1708 ਈ.
 (C) 1604 ਈ. (D) 1666 ਈ.

ਹੇਠਾ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (176-180) ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ-

ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰਾ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਰਹਿਣਯੋਗ ਅਤੇ ਮਾਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਲੰਘਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਦੈਨਿਕ ਪੱਤਰ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਲੰਘਣਾ ਮੌਤ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਹਾਲਤ ਪਿਉ ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਗੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਸਾਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਜਾਣਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਗਿਆਨ, ਪ੍ਰਚਾਰ, ਵਿਗਿਆਪਨ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਲਕ ਹਨ।' ਠੀਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

176. ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਦੁਨੀਆਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(A) ਦੇਖਣਯੋਗ ਤੇ ਸੁਣਨਯੋਗ	(B) ਰਹਿਣਯੋਗ ਤੇ ਦੇਖਣਯੋਗ
(C) ਮਾਨਣਯੋਗ ਤੇ ਰਹਿਣਯੋਗ	(D) ਬੋਲਣਯੋਗ ਤੇ ਮਾਨਣਯੋਗ

177. ਜੇਕਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਹਾਲਤ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ?

(A) ਮਾਂ-ਪਿਉ ਵਰਗੀ	(B) ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਵਰਗੀ
(C) ਮਾਮਿਆਂ-ਚਾਚਿਆਂ ਵਰਗੀ	(D) ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗੀ

178. ਅਖ਼ਬਾਰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?

(A) ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ	(B) ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚਕਾਰ
(C) ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ	(D) ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ

179. ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?

(A) ਦੇਖਣ ਨਾਲ	(B) ਖੜ੍ਹਨ ਨਾਲ
(C) ਠੀਕ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ	(D) ਖਰੀਦਣ ਨਾਲ

180. ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ?

(A) ਮਾਲਕ	(B) ਸਹਾਇਕ
(C) ਦੋਸਤ	(D) ਪ੍ਰੇਰਕ

HINDI-PUNJABI VERSIONS Q. NO.1-90 (Set-A)

<p>1) माध्यमिक शिक्षा आयोग की स्थापना की गई थी?
 (A) 1964
 (B) 1948
 (C) 1952
 (D) 1854</p> <p>2) निम्नलिखित उद्देश्यों में से कौन से एक उद्देश्य के कारण विश्वविद्यालय अनुदान आयोग स्थापित नहीं किया गया था?
 (A) उच्च शिक्षा में शोध और विकास में उन्नति।
 (B) सम्भावित शिक्षण संस्थाओं की पहचान और संभाल क्षमता।
 (C) अध्यापकों की क्षमता निर्माण।
 (D) भारत में प्रत्येक सभी उच्चतर शिक्षात्मक संस्थानों को स्वायत्तता प्रदान करना।</p> <p>3) निम्नलिखित में से अच्छे प्रशासन के कौन से उपकरण है?
 (A) सामाजिक जांच पड़ताल
 (B) नागरिक घोषणा पत्र
 (C) सूचना का अधिकार
 (D) उपरोक्त सभी</p> <p>4) शिक्षा एक कानूनी (विधायी) विषय के रूप में चित्रित है:
 (A) संघ सूची
 (B) राज्य सूची
 (C) समवर्ती सूची
 (D) अवशिष्ट शक्तियाँ</p> <p>5) दूरय-श्रव्य सहायक सामग्री की श्रेणी है:-
 (A) टेप रिकार्डर
 (B) टैलिविज़न
 (C) रेडियों
 (D) उपरोक्त सभी</p> <p>6) पाकिस्तान नाम गढ़ा गया था:
 (A) सर सैयद अहमद खान द्वारा
 (B) मोहम्मद अली जिन्नाह द्वारा
 (C) मोहम्मद इकबाल द्वारा
 (D) अब्दुल कलाम आजाद द्वारा</p> <p>7) जीवमण्डल में, विभिन्न जीवधारियों के मध्य, मौजूदा पूर्ण संतुलन को जाना जाता है:
 (A) पारिस्थितिक तंत्र
 (B) पारिस्थितिक सन्तुलन
 (C) पर्यावरणीय सन्तुलन
 (D) इनमें से कोई नहीं</p> <p>8) भारतीय अर्थव्यवस्था है:
 (A) समाजवादी अर्थव्यवस्था
 (B) गांधीवादी अर्थव्यवस्था
 (C) मिश्रित अर्थव्यवस्था
 (D) मुक्त अर्थव्यवस्था</p> <p>9) आर्थिक सर्वे प्रकाशित किया जाता है:
 (A) वित्त मंत्रालय द्वारा
 (B) योजना आयोग द्वारा
 (C) भारत सरकार द्वारा
 (D) भारतीय सांख्यिकी संस्था द्वारा</p> | <p>1) माध्यमिक शिक्षा आयोग की स्थापना की गई थी?
 (A) 1964
 (B) 1948
 (C) 1952
 (D) 1854</p> <p>2) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲਯ ਅਨੁਦਾਨ ਆਯੋਗ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?
 (A) ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸ਼ੋਧ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਉਨਤੀ।
 (B) ਸੰਭਾਵਤ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਖਿਮਤਾ।
 (C) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਖਿਮਤਾ ਨਿਰਮਾਣ।
 (D) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ, ਸਾਰੀਆਂ ਉੱਚਤਰ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।</p> <p>3) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਵਿਚੋਂ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਉਪਕਰਣ ਹਨ?
 (A) ਸਮਾਜਕ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ
 (B) ਨਾਗਰਿਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ
 (C) ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
 (D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ</p> <p>4) ਸਿੱਖਿਆ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਣਤ ਹੈ:
 (A) ਸੰਘ ਸੂਚੀ
 (B) ਰਾਜ ਸੂਚੀ
 (C) ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ
 (D) ਅਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ</p> <p>5) ਦਿ੍ਰਸ਼-ਸ਼ਰਵ ਸਹਾਈ ਸਾਮਗਰੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ:
 (A) ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡਰ
 (B) ਟੈਲਿਵਿਜ਼ਨ
 (C) ਰੇਡਿਉ
 (D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ</p> <p>6) ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਂ ਰਖਿਆ ਗਿਆ:
 (A) ਸਰ ਸੈਯਦ ਅਹਮਦ ਖਾਂ ਵਲੋਂ
 (B) ਮੋਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਂਹ ਵਲੋਂ
 (C) ਮੋਹੰਮਦ ਇਕਬਾਲ ਵਲੋਂ
 (D) ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਆਜ਼ਾਦ ਵਲੋਂ</p> <p>7) ਜੀਵਮੰਡਲ ਵਿਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੀਵਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਧ, ਮੌਜੂਦਾ ਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:
 (A) ਪਾਰਿਸਿਥਤਕ ਚੱਕਰ
 (B) ਪਾਰਿਸਿਥਤਕ ਸੰਤੁਲਨ
 (C) ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਸੰਤੁਲਨ
 (D) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ</p> <p>8) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ:
 (A) ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
 (B) ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
 (C) ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
 (D) ਮੁਕਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ</p> <p>9) ਆਰਥਕ ਸਰਵੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:
 (A) ਵਿਤ ਮੰਤ੍ਰਾਲੇ ਵਲੋਂ
 (B) ਯੋਜਨਾ ਆਯੋਗ ਵਲੋਂ
 (C) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ
 (D) ਭਾਰਤੀ ਅੰਕੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ</p> |
|--|---|

- 10) भारतीय सेना की लड़ाकू क्षमता को बढ़ाने के लिए किस समिति की सिफारिशों पर सुधारों के प्रमुख सैट रख गये?
- (A) लेफ्टिनेंट जनरल शंकर सिंह समिति
(B) मसूफ रज़ा समिति
(C) ब्रिगेडियर सिंह समिति
(D) उपरोक्त कोई नहीं
- 11) 'रजत तरंगिणी' पुस्तक लिखी गई:
- (A) अल-बेरुनी द्वारा
(B) कल्हण द्वारा
(C) कालिदास द्वारा
(D) राजशेखर द्वारा
- 12) स्वतंत्रता संघर्ष के दौरान, अरूणा आसफ अली, कौन सी भूमिगत गतिविधियों की प्रमुख महिला संचालक थी?
- (A) सविनय अवज्ञा आन्दोलन
(B) असहयोग आन्दोलन
(C) भारत छोड़ो आन्दोलन
(D) स्वदेशी आन्दोलन
- 13) बिजली के बल्बों में प्रायः गैस भरी जाती है:
- (A) नाइट्रोजन
(B) हाइड्रोजन
(C) कार्बन-डाई-आक्साइड
(D) आर्सेनिक
- 14) क्वार्ट्ज घड़ियों आदि में प्रयोग होने वाले क्रिस्टल प्रायः रसायनिक दृष्टि से होते हैं:
- (A) सिलिकान डाई आक्साइड
(B) जर्मेनियम आक्साइड
(C) सिलिकान डाई आक्साइड और जर्मेनियम आक्साइड का मिश्रण
(D) सोडियम सिलिकेट
- 15) एस.बी.आई. के वाई.ओ.एन.ओ. के ट्रेडमार्क राजदूत में किसका नाम दिया गया?
- (A) स्वपन बर्मन
(B) सौरभ चौधरी
(C) नीरज चोपड़ा
(D) विनेश फोगट
- 16) भारतीय औद्योगिक संघ ने औद्योगिक की मेज़बानी की रुचि की औपचारिक अभिव्यक्ति भेज दी है:
- (A) 2024
(B) 2026
(C) 2028
(D) 2032
- 17) यू.एन.एफ.सी.सी.सी. की 24 वीं पार्टी का सम्मेलन (सी.ओ.पी. 24) पोलैंड में आयोजित किया जाएगा:
- (A) कटोविस
(B) ज़ब्रज़े
(C) वासा
(D) ग्लिविस
- 10) ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਲੜਾਕੂ ਖਿਮਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਸਮਿਤੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੈਟ ਰਖੇ ਗਏ?
- (A) ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘ ਸਮਿਤੀ
(B) ਮਸੂਫ ਰਜ਼ਾ ਸਮਿਤੀ
(C) ਬਿਰਗੇਡਿਅਰ ਸਿੰਘ ਸਮਿਤੀ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 11) 'ਰਜਤ ਤਰੰਗਣੀ' ਪੁਸਤਕ ਲਿਖੀ ਗਈ:
- (A) ਅਲਬੇਰੂਨੀ ਵਲੋਂ
(B) ਕਲਹਣ ਵਲੋਂ
(C) ਕਾਲੀਦਾਸ ਵਲੋਂ
(D) ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਵਲੋਂ
- 12) ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਰੂਣਾ ਅਸਫ ਅਲੀ, ਕਿਹੜੀ ਭੂਮਿਗਤ ਗਤਿਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਹਿਲਾ ਸੰਚਾਲਕ ਸੀ?
- (A) ਸਵਿਨਯ ਅਵਗਿਆ ਅੰਦੋਲਨ
(B) ਅਸਹਿਯੋਗ ਅੰਦੋਲਨ
(C) ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ
(D) ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਅੰਦੋਲਨ
- 13) ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਲਬਾਂ ਵਿਚ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਗੈਸ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:
- (A) ਨਾਇਟ੍ਰੋਜਨ
(B) ਹਾਇਡ੍ਰੋਜਨ
(C) ਕਾਰਬਨ ਡਾਇ ਆਕਸਾਈਡ
(D) ਆਰਸੀਨਿਕ
- 14) ਕਵਾਰਟਜ਼ ਘੜੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਅਕਸਰ ਰਸਾਇਨਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:
- (A) ਸਿਲੀਕਾਨ ਡਾਇਆਕਸਾਈਡ
(B) ਜਰਮੇਨਿਅਮ ਆਕਸਾਈਡ
(C) ਸਿਲੀਕਾਨ ਡਾਇਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਜਰਮੇਨਿਅਮ ਆਕਸਾਈਡ
(D) ਸੋਡਿਅਮ ਸਿਲੀਕੇਟ
- 15) ਏਸ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਵਾਈ.ਓ.ਏਨ.ਓ. ਦੇ ਟ੍ਰੇਡਮਾਰਕ ਰਾਜਦੂਤ ਵਿਚ ਕਿਸਦਾ ਨਾਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ?
- (A) ਸਵਪਨ ਬਰਮਨ
(B) ਸੋਰਭ ਚੌਧਰੀ
(C) ਨੀਰਜ ਚੌਪੜਾ
(D) ਵਿਨੇਸ਼ ਫੋਗਟ
- 16) ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗ ਸੰਘ ਨੇ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦੀ ਰੁਚੀ ਦੀ ਉਪਚਾਰਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਭੇਜ ਦਿਤੀ ਹੈ:
- (A) 2024
(B) 2026
(C) 2028
(D) 2032
- 17) ਯੂ.ਏਨ.ਏਫ.ਸੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਦੀ 24ਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸੰਮੇਲਨ (ਸੀ.ਓ.ਪੀ. 24) ਪੋਲੈਂਡ ਵਿਚ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:
- (A) ਕਟੋਵਿਸ
(B) ਜ਼ਬਰਜ਼ੇ
(C) ਵਾਰਸਾ
(D) ਗਿਲਵਿਸ

- 18) ਕੌਨ ਸੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਸਕੂਲ ਬੈਂਚ ਕੇ ਖਾਰ ਕੀ ਸੀਮਾ ਬਚੇ ਕੇ ਖਾਰ ਸੇ 10 ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ ਅਥਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋਨੀ ਚਾਹਿਏ, ਨਿਬਾਰਿਤ ਕੀ ਹੈ?
- (A) ਕਰਨਾਟਕ
(B) ਤਮਿਲਨਾਡੁ
(C) ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
(D) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- 19) 2019 ਕਾ ਵਿਸ਼ਵ ਐਥਲੇਟਿਕਸ ਦਿਵਸ ਮਨਾਯਾ ਗਯਾ:
- (A) ਮਈ 4
(B) ਮਈ 5
(C) ਮਈ 6
(D) ਮਈ 7
- 20) ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਤਰ ਪਰ ਮਹਿਲਾ ਫੁਟਬਾਲ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਕੋ ਉਨਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਦੋ ਨਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣਿਯੋਂ ਕੋ ਕਿਸਨੇ ਯਾਰੀ ਕੀਯਾ?
- (A) ਸੀ.ਏ.ਏਫ.
(B) ਫੀਫਾ
(C) ਏਸ਼ਿਯਨ ਫੁਟਬਾਲ ਸੰਘ
(D) ਯੂ.ਏ.ਏਫ.ਏ.
- 21) ਪ੍ਰਥਾਨਮਤ੍ਰੀ ਨਰੇਂਦ੍ਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 'ਖੇਲੋਂ ਝੰਡਿਯਾ ਮੋਬਾਝਲ ਏਪ', ਕੌਨ ਸੇ ਸ਼ਹਰ/ਯੂ.ਟੀ. ਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਯਾ?
- (A) ਅਹਮਦਾਬਾਦ
(B) ਮੁੰਬਈ
(C) ਨਈਂ ਦਿਲਲੀ
(D) ਚੈਂਨਈ
- 22) ਪੁਸਤਕ ਸ਼ੀਰਸ਼ਕ "Quality, Accreditation and Ranking-A Silent Revolution in the Offing in Indian Higher Education" ਕੇ ਲੇਖਕ ਕੌਨ ਹੈ?
- (A) ਡਾ. ਏਚ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ
(B) ਡਾ. ਪ੍ਰਯਯ ਕੁਮਾਰ
(C) ਡਾ. ਸੰਤੋਸ਼ ਜੈਨ
(D) ਡਾ. ਸੁਭਾਸ਼ ਸਿੰਹ
- 23) ਪ੍ਰਸਿਫ਼ ਕਹਾਨੀ ਪੁਸਤਕ "Alice's Adventures in Wonderland" ਕੇ ਲੇਖਕ ਕੌਨ ਥੇ?
- (A) ਰੂਡਯਾਰਡ ਕਿਪਲਿੰਗ
(B) ਜੌਨ ਕੀਟਸ
(C) ਲੁਈਸ ਕੈਰੋਲ
(D) ਏਚ.ਜੀ. ਵੇਲਸ
- 24) ਪੁਸਤਕ ਸ਼ੀਰਸ਼ਕ "Where ignorance is bliss, it is folly to be wise" ਕਿਸਨੇ ਲਿਖੀ?
- (A) ਬ੍ਰਾਝਨਿੰਗ
(B) ਮਾਰਕਸ
(C) ਸ਼ੋਕਸਪੀਯਰ
(D) ਕਿਪਲਿੰਗ
- 25) ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਮੇਂ ਵੈਸ਼ਾਕ ਸਮੁਦਾਯ ਕੇ, ਪੁਸ਼ਟਿ ਮਾਰਗ ਕੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀ ਥੀ:
- (A) ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰਯ
(B) ਰਾਮਾਨੁਜਾਚਾਰਯ
(C) ਵਲਲਭਾਚਾਰਯ
(D) ਨਿੰਮ੍ਬਾਕਾਚਾਰਯ
- 18) ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਸਕੂਲ ਬੈਂਚੇ ਦੇ ਭਾਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਭਾਰ ਤੋਂ 10 ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ?
- (A) ਕਰਨਾਟਕ
(B) ਤਮਿਲਨਾਡੁ
(C) ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
(D) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- 19) 2019 ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਏਥਲੈਟਿਕਸ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ:
- (A) ਮਈ 4
(B) ਮਈ 5
(C) ਮਈ 6
(D) ਮਈ 7
- 20) ਵਿਸ਼ਵ ਪਧਰ ਤੇ ਇਸਤਰੀ ਫੁਟਬਾਲ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਨਵੀਂ ਖਿਤਾਬ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਕਿਹਨੇ ਯਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ?
- (A) ਸੀ.ਏ.ਏਫ.
(B) ਫੀਫਾ
(C) ਏਸ਼ਿਯਨ ਫੁਟਬਾਲ ਸੰਘ
(D) ਯੂ.ਏ.ਏਫ.ਏ.
- 21) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ 'ਖੇਡੋਂ ਇੰਡਿਯਾ ਮੋਬਾਇਲ ਏਪ' ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ/ਯੂ.ਟੀ. ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ?
- (A) ਅਹਮਦਾਬਾਦ
(B) ਮੁੰਬਈ
(C) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
(D) ਚੈਨਈ
- 22) ਪੁਸਤਕ ਸਿਰਲੇਖ "Quality, Accreditation and Ranking-A Silent Revolution in the Offing in Indian Higher Education" ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹਨ?
- (A) ਡਾ. ਏਚ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ
(B) ਡਾ. ਪਰਣਯ ਕੁਮਾਰ
(C) ਡਾ. ਸੰਤੋਸ਼ ਜੈਨ
(D) ਡਾ. ਸੁਭਾਸ਼ ਸਿੰਘ
- 23) ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਹਾਨੀ ਕਿਤਾਬ "Alice's Adventures in Wonderland" ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਸਨ?
- (A) ਰੂਡਯਾਰਡ ਕਿਪਲਿੰਗ
(B) ਜੌਨ ਕੀਟਸ
(C) ਲੁਈਸ ਕੈਰੋਲ
(D) ਏਚ.ਜੀ. ਵੇਲਸ
- 24) ਪੁਸਤਕ ਸਿਰਲੇਖ "Where ignorance is bliss, it is folly to be wise" ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹਨ?
- (A) ਬ੍ਰਾਉਨਿੰਗ
(B) ਮਾਰਕਸ
(C) ਸ਼ੋਕਸਪੀਯਰ
(D) ਕਿਪਲਿੰਗ
- 25) ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵੈਸ਼ਣਵ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਦੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਾਰਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ:
- (A) ਸੰਕਰਾਚਾਰਿਆ
(B) ਰਾਮਾਨੁਜਾਚਾਰਿਆ
(C) ਵੱਲਭਾਚਾਰਿਆ
(D) ਨਿੰਬਾਰਕਾਚਾਰਿਆ

- 26) प्रसिद्ध पुस्तक 'पदमावत' किसने लिखी?
 (A) नाखशाबी
 (B) मलिक मोहम्मद जायसी
 (C) अलबरूनी
 (D) हसन निज़ामी
- 27) ऐलोग में गुफाएँ और चट्टानें काटकर बने मंदिर सम्बन्ध रखते हैं:
 (A) बुद्धधर्म और जैनियों से
 (B) हिन्दू और मुसलमानों से
 (C) केवल बुद्धधर्म से
 (D) हिन्दू, बुद्ध और जैनियों से
- 28) निम्नलिखित स्थानों में से, कला के मथुरा स्कूल को बढ़ावा देने के लिए, कौन से महत्वपूर्ण केंद्र उभरकर आए?
 (A) सारनाथ और कोशाम्बी
 (B) सांची और कोशाम्बी
 (C) सांची और सारनाथ
 (D) पाटलीपुत्र और लुम्बिनी
- 29) 5^{वीं} ककरेज शुरू करने वाला विश्व में पहला जिला कौन सा है:
 (A) टोकियो
 (B) शंघाई
 (C) वाशिंगटन
 (D) सिओल
- 30) माऊण्ट एटना, यूरोप का सबसे अधिक सक्रिय और उच्चतम ज्वालामुखी अभी फूटा था। माऊण्ट एटना कहाँ स्थित है?
 (A) इटली
 (B) यू.एस.ए.
 (C) ईरान
 (D) रूस
- 31) आडियो (श्रव्य) हवाला देता है:
 (A) आंखों से देखने का
 (B) नाक से सूंघने का
 (C) जीभ से स्वाद चखने का
 (D) कानों से सुनने का
- 32) निम्नलिखित में से जनसम्पर्क माध्यम श्रेणी में कौन आते हैं:
 (A) रेडियो और टेलीविजन
 (B) टेपरिकार्डर
 (C) पुस्तकें
 (D) श्यामपट्ट
- 33) दृश्य-श्रव्य सहायक सामग्रीयों का उपयोग कक्षा में शिक्षण को बनाने के लिए किया जाता है:
 (A) साधारण और प्रभावी
 (B) ध्यानाकर्षण
 (C) विभिन्न योग्यताओं के अनुसार जटिल
 (D) स्पष्ट और दृष्टिदोष रहित
- 34) एक अच्छा अध्यापक अत्याधिक सहायक होता है:
 (A) अपने विद्यार्थियों को शारीरिक दृष्टि से ताकतवर बनाने के लिए।
 (B) उन्हें अच्छा खिलाड़ी बनाने के लिए।
 (C) विद्यार्थियों को मानसिक दृष्टि से चुस्त बनाने के लिए।
 (D) अपने विद्यार्थियों को शारीरिक एवं मानसिक दोनों दृष्टियों से ताकतवर बनाने के लिए।
- 26) ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੁਸਤਕ 'ਪਦਮਾਵਤ' ਕਿਹਨੇ ਲਿਖੀ?
 (A) ਨਾਖਸ਼ਾਬੀ
 (B) ਮਲਿਕ ਮੋਹਮਦ ਜਾਯਸੀ
 (C) ਅਲਬਰੂਨੀ
 (D) ਹਸਨ ਨਿਜ਼ਾਮੀ
- 27) ਏਲੋਗ ਵਿਚ ਗੁਫਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚਟਾਨਾਂ ਕੱਟ ਦੇ ਬਣੇ ਮੰਦਰ ਸੰਬਧ ਰਖਦੇ ਹਨ:
 (A) ਬੁਧ ਧਰਮ ਅਤੇ ਜੈਨਿਆਂ ਨਾਲ
 (B) ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ
 (C) ਕੇਵਲ ਬੁਧ ਧਰਮ ਨਾਲ
 (D) ਹਿੰਦੂ, ਬੁਧ ਅਤੇ ਜੈਨਿਆਂ ਨਾਲ
- 28) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਮਥੁਰਾ ਕਲਾ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਮਹਤਵਪੂਰਣ ਕੇਂਦਰ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ?
 (A) ਸਾਰਨਾਥ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ੰਭੀ
 (B) ਸਾਂਚੀ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ੰਭੀ
 (C) ਸਾਂਚੀ ਅਤੇ ਸਾਰਨਾਥ
 (D) ਪਾਟਲੀਪੁਤਰ ਅਤੇ ਲੁੰਥਿਨੀ
- 29) 5^{ਵੀਂ} ਕਵਰੇਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੁਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਜਿਲਾ ਕਿਹੜਾ ਸੀ?
 (A) ਟੋਕਿਊ
 (B) ਸ਼ੰਘਾਈ
 (C) ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ
 (D) ਸਿਓਲ
- 30) ਮਾਉਂਟ ਏਟਨਾਂ, ਯੂਰੋਪ ਦਾ ਸਬਤੋ ਵੱਧ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਉੱਚਤਮ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਕਲ ਫੁਟਿਆ ਸੀ। ਮਾਉਂਟ ਏਟਨਾਂ ਕਿੱਥੇ ਸਿਥਤ ਹੈ?
 (A) ਇਟਲੀ
 (B) ਯੂ.ਏਸ.ਏ.
 (C) ਈਰਾਨ
 (D) ਰੂਸ
- 31) ਆਡਿਊ (ਸ਼ਰਵ) ਹਵਾਲਾ ਦੋਦਾ ਹੈ:
 (A) ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਦਾ
 (B) ਨੱਕ ਨਾਲ ਸੁੰਘਣ ਦਾ
 (C) ਜਿਭ ਨਾਲ ਸਵਾਦ ਚੱਖਣ ਦਾ
 (D) ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦਾ
- 32) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਵਿਚੋਂ ਜਨਸੰਪਰਕ ਮਾਧਿਅਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਕੋਣ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ?
 (A) ਰੇਡਿਊ ਅਤੇ ਟੇਲੀਵਿਜ਼ਨ
 (B) ਟੇਪਰਿਕਾਰਡਰ
 (C) ਕਿਤਾਬਾ
 (D) ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ
- 33) ਦ੍ਰਿਸ਼-ਸ਼ਰਵ ਸਹਾਈ ਸਾਮਗਰੀਆਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:
 (A) ਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ
 (B) ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਲਈ
 (C) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਟਿਲ
 (D) ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ
- 34) ਇਕ ਚੰਗਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਸਬਤੋ ਵੱਧ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:
 (A) ਅਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ।
 (B) ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾਂ ਖਿਡਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ।
 (C) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਸਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ।
 (D) ਅਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਕ ਦੋਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨਾਲ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ।

- 35) शिक्षण में यदि कुछ भी नहीं सीखा तो कुछ भी नहीं:
- (A) देखा
(B) अध्ययन किया
(C) पढ़ाया
(D) निरीक्षण किया
- 36) हमारे स्कूलों में अपनाई जाने वाली शिक्षा प्रणाली है:
- (A) अन-औपचारिक
(B) गैर- औपचारिक
(C) औपचारिक
(D) अन-औपचारिक और गैर- औपचारिक दोनों
- 37) नैतिक शिक्षा में प्रमुख भूमिका निभाई जाती है:
- (A) स्कूल द्वारा
(B) घर द्वारा
(C) समाज द्वारा
(D) उपरोक्त सभी
- 38) सामाजिक बुगईयों को दूर करने के लिए, आप एक अध्यापक के रूप में करेंगे:
- (A) विद्यार्थियों को इनके प्रति शिक्षा देंगे।
(B) माता-पिता और विद्यार्थियों को इनके प्रति शिक्षित करेंगे।
(C) राजनीतिक नेताओं को इन पर भाषण देने के लिए कहेंगे।
(D) प्रधानाचार्य को भाषण देने के लिए कहेंगे।
- 39) शिक्षा,विषय है:
- (A) राज्य का
(B) केन्द्र का
(C) दोनों (A) और (B)
(D) इनमें से कोई नहीं
- 40) केन्द्रीय भारतीय भाषाएं संस्थान (सी.आई.एफ.एल) स्थित है:
- (A) मुम्बई
(B) नई दिल्ली
(C) लखनऊ
(D) मैसूर
- 41) MHRD का पूरा नाम है:
- (A) Ministry of Human Resource Development
(B) Ministry of Human Research Development
(C) Ministry of Human Research & Development
(D) Ministry of Hardware Research & Development
- 42) विश्वविद्यालय अनुदान आयोग स्थित है:
- (A) मुम्बई
(B) नई दिल्ली
(C) मैसूर
(D) कलकत्ता
- 43) अध्यापक का स्कूल अधिकारियों के प्रति दृष्टिकोण होना चाहिए:
- (A) आलोचनात्मक
(B) मैत्रीपूर्ण
(C) कठोर
(D) तटस्थ
- 35) सिंथिया विच नेकर कुछ नहीं सिंथिया, उां कुछ ही
- (A) देखा
(B) अपिअन कीता
(C) पढ़ाया
(D) निरीक्षण कीता
- 36) साडे सडूलां विच अपणाई जाण वाली सिथिया पुणाली है:
- (A) अन-उपचारक
(B) गैर-उपचारक
(C) उपचारक
(D) अन-उपचारक अउ गैर-उपचारक
- 37) नैतिक सिंथिया विच पुंमुख भूमिका निभाई जाती है:
- (A) स्कूल वलें
(B) घर वलें
(C) समाज वलें
(D) उपरोक्त सारे
- 38) सामाजिक बुगईयां दूर करण लई, उमी इक अध्यापक दे उेर उे की करेगे:
- (A) विद्याभारथीयां उूं इनुं दे पुती सिंथिया देवांगें।
(B) माता-पिता अउ विद्याभारथीयां उूं इनुं दे पुती सिंथिया देवांगें।
(C) राजनीतिक नेतां उूं भाषण देण लई करेगे।
(D) पुंख अध्यापक उूं भाषण देण लई करेगे।
- 39) सिंथिया विषा है:
- (A) राज्य दा
(B) केन्द्र दा
(C) देहे (A) अउ (B)
(D) इनुं विचें केई नही
- 40) केन्दरी भारतीय भाषां संस्थान (सी.आई.एफ.एल) सिथत है:
- (A) मुंबई
(B) नई दिल्ली
(C) लखनऊ
(D) मैसूर
- 41) MHRD दा पूरा नां है:
- (A) Ministry of Human Resource Development
(B) Ministry of Human Research Development
(C) Ministry of Human Research & Development
(D) Ministry of Hardware Research & Development
- 42) विश्वविद्यालय अनुदान आयोग सिथत है:
- (A) मुंबई
(B) नई दिल्ली
(C) मैसूर
(D) कलकत्ता
- 43) अध्यापक दा स्कूल अधिकारीयां के प्रति दृष्टिकोण होना चाहिए:
- (A) आलोचनात्मक
(B) मित्रीपूर्ण
(C) कठोर
(D) तटस्थ

- 44) बच्चे की सम्पूर्ण वृद्धि और विकास का अर्थ है:
- (A) घर और स्कूल का विकास
(B) शरीर के विभिन्न अंगों का विकास।
(C) बच्चे और मनुष्य में शरीर, मन और आत्मा का सर्वोत्तम विकास।
(D) अच्छी आदतों का विकास।
- 45) अच्छा अध्ययन एक कार्य है:
- (A) अध्यापन व्यवसाय के प्रति निष्ठा।
(B) अध्यापक की उच्च शैक्षिक योग्यता।
(C) संस्था के मुखिया का अच्छा नेतृत्व।
(D) अध्यापक के अच्छे सम्बन्ध।
- 46) एक अध्यापक के नाते आप कमज़ोर बच्चों के स्तर को कैसे ऊँचा उठाएंगे?
- (A) माता-पिता को सूचना देकर।
(B) प्रधानाचार्य को सूचित करके।
(C) दूसरे विद्यार्थियों की सहायता से।
(D) उन पर विशेष ध्यान देकर।
- 47) अध्यापक को पेश आने वाली स्कूल समस्याओं को हल करने की सर्वोत्तम विधि है:
- (A) सर्वेक्षण विधि
(B) ऐतिहासिक विधि
(C) क्रियात्मक शोध
(D) विवरणात्मक विधि
- 48) यदि कोई छात्र प्रश्न पूछता है जिसका उत्तर अध्यापक को नहीं आता तो उसे क्या करना चाहिए?
- (A) बच्चे को सजा देनी चाहिए।
(B) बच्चे की उपेक्षा करनी चाहिए।
(C) उत्तर ढूँढ़ने की कोशिश करनी चाहिए।
(D) बच्चे को झिड़कना चाहिए।
- 49) कक्षा में अधिकतम समस्याएँ होती हैं:
- (A) दोषपूर्ण पाठ्यक्रम के कारण।
(B) अप्रभावशाली अध्यापन के कारण।
(C) दोषपूर्ण परीक्षा प्रणाली के कारण।
(D) कठोर प्रशासन के कारण।
- 50) अध्यापक का सबसे अधिक मूल्यवान मद्/विषय है:
- (A) गर्व
(B) विद्यार्थी का विश्वास
(C) वेतन
(D) नौकरी
- 51) एक अध्यापक सबसे ज्यादा सीखता है:
- (A) शुभ चिन्तकों से
(B) विद्यार्थियों से
(C) मुख्य अध्यापक से
(D) पुस्तकों से
- 52) निम्नलिखित में से कौन सा एक शिक्षण प्रक्रिया का शिक्षात्मक प्रभाव नहीं है?
- (A) जिज्ञासा
(B) अतत्परता
(C) रूचि
(D) स्मृति
- 44) ਬੱਚੇ ਦੇ ਸੰਪੂਰਣ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:
- (A) ਘਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।
(B) ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।
(C) ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ, ਸ਼ਰੀਰ, ਮਨ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸਬਤੋਂ ਉੱਤਮ ਵਿਕਾਸ।
(D) ਚੰਗੀ ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।
- 45) ਚੰਗਾ ਅਧਿਐਤਨ ਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ:
- (A) ਅਧਿਐਤਨ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਸ਼ਠਾ।
(B) ਅਧਿਐਤਕ ਦੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਯੋਗਤਾ।
(C) ਸੰਸਥਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਅਗਵਾਈ।
(D) ਅਧਿਐਤਕ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ।
- 46) ਇਕ ਅਧਿਐਤਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਉੱਚਾ ਕਰੋਗੇ?
- (A) ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਕੇ।
(B) ਮੁਖਅਧਿਐਤਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ।
(C) ਦੂਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ।
(D) ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ।
- 47) ਅਧਿਐਤਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਕੂਲੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਬਤੋਂ ਚੰਗੀ ਵਿਧੀ ਹੈ:
- (A) ਸਰਵੇ ਵਿਧੀ
(B) ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਧੀ
(C) ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਵਿਧੀ
(D) ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਵਿਧੀ
- 48) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਵਾਲ ਪੁਛਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉੱਤਰ ਅਧਿਐਤਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
- (A) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
(B) ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
(C) ਉੱਤਰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
(D) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਡਾਂਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- 49) ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਜਿਆਦਾਤਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ:
- (A) ਦੋਸ਼ਪੂਰਣ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ
(B) ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਨ ਅਧਿਐਤਨ ਕਰਕੇ
(C) ਦੋਸ਼ਪੂਰਣ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਰਕੇ
(D) ਕਠੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਕੇ
- 50) ਅਧਿਐਤਕ ਦਾ ਸਬਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਮਦ/ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ:
- (A) ਗਰਵ
(B) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
(C) ਤਨਖਾਹ
(D) ਨੌਕਰੀ
- 51) ਇਕ ਅਧਿਐਤਕ ਸਬਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸਿਖਦਾ ਹੈ:
- (A) ਸ਼ੁਭ ਚਿੰਤਕਾਂ ਤੋਂ
(B) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ
(C) ਮੁੱਖ ਅਧਿਐਤਕ ਤੋਂ
(D) ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ
- 52) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਧੀ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ:
- (A) ਜਿਗਿਆਸਾ
(B) ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਣਾ
(C) ਰੁਚੀ
(D) ਯਾਦਗਾਰ

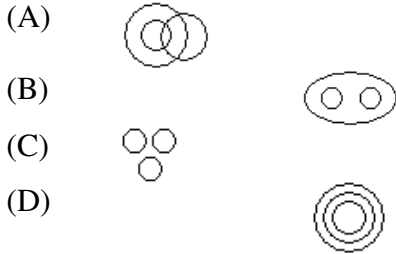
- 53) भारत में परीक्षा प्रणाली को ज़रूरत है:
 (A) ग्रेडिंग परिवर्तन
 (B) पैटर्न परिवर्तन
 (C) रचनात्मक परिवर्तन
 (D) सुधारात्मक
- 54) नियमित रूप में दिए जाने वाले परीक्षण सहायता करते हैं:
 (A) विद्यार्थियों को व्यस्त रखने में।
 (B) अनुशासन बनाए रखने में।
 (C) विद्यार्थियों की प्रगति का रास्ता बनाए रखने में।
 (D) विद्यार्थियों में भय पैदा करने के लिए।
- 55) स्कूलों में पुस्तकों का वर्गीकरण किया जाना चाहिए:
 (A) प्रभावी के चयन के अनुसार।
 (B) पुस्तकों के आकार के अनुसार।
 (C) विषय और शीर्षक के अनुसार।
 (D) कोई विशेष मापदण्ड के अनुसार।
- 56) विद्यार्थियों को पुस्तकें जारी की जानी चाहिए:
 (A) असीमित समय के लिए
 (B) निश्चित दिनों के लिए
 (C) जब तक विद्यार्थी चाहे तब तक के लिए
 (D) विद्यार्थियों को पुस्तकें जारी करना कोई आवश्यक नहीं है
- 57) स्कूल का लघु रूप है:
 (A) समाज
 (B) परिवार
 (C) राज्य
 (D) क्लब
- 58) समाज वैष है:
 (A) सांस्कृतिक सम्बन्धों का
 (B) सामाजिक सम्बन्धों का
 (C) आर्थिक सम्बन्धों का
 (D) राजनीतिक सम्बन्धों का
- 59) बालवाड़ी स्कूलों की अवधारणा की ऋणी है:
 (A) फ़ोबेल
 (B) मान्टेसरी
 (C) डेवी
 (D) सुकरात
- 60) विद्यार्थी भली भान्ति सीखते हैं:
 (A) सुनकर
 (B) देखकर
 (C) देखकर और सुनकर
 (D) स्वयं देखकर, सुनकर और कर के
- 61) दी गई श्रेणी में अगला अंक क्या होगा?
 3, 5, 8, 12, 14, 17, 21, 23,.....
 (A) 26, 29
 (B) 27, 30
 (C) 26, 30
 (D) 27, 31
- 53) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਲੋੜ ਹੈ:
 (A) ਗ੍ਰੇਡਿੰਗ ਪਰਿਵਰਤਨ
 (B) ਪੈਟਰਨ ਪਰਿਵਰਤਨ
 (C) ਰਚਨਾਤਮਕ ਪਰਿਵਰਤਨ
 (D) ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ
- 54) ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਰੀਖਣ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:
 (A) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਝੇ ਰਹਿਣ ਵਿਚ।
 (B) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਏ ਰਖਣ ਵਿਚ।
 (C) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਉਨਤੀ ਦਾ ਰਾਸਤਾ ਬਣਾਏ ਰਖਣ ਵਿਚ।
 (D) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਣ ਵਿਚ।
- 55) ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:
 (A) ਪ੍ਰਭਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।
 (B) ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।
 (C) ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।
 (D) ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।
- 56) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ:
 (A) ਅਸੀਮਤ ਸਮਾਂ ਲਈ
 (B) ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ
 (C) ਜਦੋਂ ਤਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇ ਤਦੋਂ ਤਕ
 (D) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ
- 57) ਸਕੂਲ ਦਾ ਛੋਟਾ ਰੂਪ ਹੈ:
 (A) ਸਮਾਜ
 (B) ਪਰਿਵਾਰ
 (C) ਰਾਜ
 (D) ਕਲਬ
- 58) ਸਮਾਜ ਵੈਬ ਹੈ:
 (A) ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ
 (B) ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ
 (C) ਆਰਥਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ
 (D) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ
- 59) ਬਾਲਵਾੜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ:
 (A) ਫ੍ਰੋਬੇਲ
 (B) ਮੋਂਟੇਸਰੀ
 (C) ਡੇਵੀ
 (D) ਸੁਕਰਾਤ
- 60) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ:
 (A) ਸੁਣ ਕੇ
 (B) ਵੇਖ ਕੇ
 (C) ਵੇਖ ਅਤੇ ਸੁਣ ਕੇ
 (D) ਖੁਦ ਵੇਖ ਕੇ, ਸੁਣ ਕੇ ਅਤੇ ਕਰ ਕੇ
- 61) ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਅਗਲਾ ਅੰਕ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
 3, 5, 8, 12, 14, 17, 21, 23,.....
 (A) 26, 29
 (B) 27, 30
 (C) 26, 30
 (D) 27, 31

- 62) दिए गये क्रम में अगला अंग कौन सा होगा?
7, 19, 37, 53, 71,
- (A) 83
(B) 89
(C) 97
(D) 99
- 63) दी गई श्रेणी में से विषम संख्या कौन सी है?
112, 235, 404, 347, 268, 248, 617, 729
- (A) 404
(B) 347
(C) 268
(D) 248
- 64) * स्टार में उपयुक्त अंक को पुनर्स्थापित कीजिए:
2 3 4
0 2 9
7 6 5
0 * 9
- (A) 1
(B) 3
(C) 6
(D) 7
- 65) किसी कोड में S का अभिप्राय 'गुणा' D का अभिप्राय 'से घटाना' Y का अभिप्राय 'जमा करना' और M का अभिप्राय 'भाग करना' है। निम्नलिखित कोड का क्या परिणाम होगा?
1S28M7S2D6Y4
- (A) 0
(B) 6
(C) 7/3
(D) 18
- 66) कोड दिए गये क्रम में से एक विषम कोड बताइए:
A2L, D5O, G8R, J2U, L4X, B3M, E6P, O7Z
- (A) D5O
(B) G8R
(C) J2U
(D) L4X
- 67) दिए गये क्रम 1a, 100u, 121o, 16i; इस श्रेणी का हिस्सा क्या हो सकता है:
- (A) 36b
(B) 9e
(C) 125e
(D) 469z
- 68) दिए गये कोड UDIANHAIKNEV में, निम्नलिखित में से तीन प्रबन्धन एक जैसे हैं
ANAI, AIAN, AKNV, ANHI. इनमें से विषम चुनिए:
- (A) ANAI
(B) AIAN
(C) AKNV
(D) ANHI
- 62) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਅਗਲਾ ਅੰਕ ਕਿਹੜਾ ਹੋਵੇਗਾ?
7, 19, 37, 53, 71,
- (A) 83
(B) 89
(C) 97
(D) 99
- 63) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿਸ਼ਮ ਹੈ?
112, 235, 404, 347, 268, 248, 617, 729
- (A) 404
(B) 347
(C) 268
(D) 248
- 64) * ਸਟਾਰ ਤੇ ਉਪਯੁਕਤ ਅੰਕ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰੋ:
2 3 4
0 2 9
7 6 5
0 * 9
- (A) 1
(B) 3
(C) 6
(D) 7
- 65) ਕਿਸੀ ਕੋਡ ਵਿਚ S ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਗੁਣਾ' D ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਘਟਾਉਣਾ' Y ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਜਮਾ ਕਰਨਾ' ਅਤੇ M ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਭਾਗ ਕਰਨਾ' ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦਾ ਪਰਿਣਾਮ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
1S28M7S2D6Y4
- (A) 0
(B) 6
(C) 7/3
(D) 18
- 66) ਕੋਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ਮ ਕੋਡ ਦਸੋ:
A2L, D5O, G8R, J2U, L4X, B3M, E6P, O7Z
- (A) D5O
(B) G8R
(C) J2U
(D) L4X
- 67) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਡ 1a, 100u, 121o, 16i; ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਹਿੱਸਾਂ ਵਿਚੜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- (A) 36b
(B) 9e
(C) 125e
(D) 469z
- 68) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਡ UDIANHAIKNEV ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ANAI, AIAN, AKNV, ANHI ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਸ਼ਮ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:
- (A) ANAI
(B) AIAN
(C) AKNV
(D) ANHI

- 69) दिए गये शब्दों में विषम चुनिए: गिरिजाघर, मठ, मस्जिद, मंदिर
- (A) गिरिजाघर
(B) मठ
(C) मस्जिद
(D) मंदिर
- 70) * की जगह पुनस्थापित कीजिए:
मूर्ख मनुष्य : चूजा :: रीछ : *
- (A) पिल्ला
(B) बछड़ा
(C) चूजा
(D) शावक
- 71) आभि ऊपर से 19वें स्थान पर है और आवि नीचे से 12वें स्थान पर है। यदि पंक्ति में 48 विद्यार्थी हों तो इन दोनों के मध्य कितने विद्यार्थी हैं?
- (A) 17
(B) 16
(C) 18
(D) आंकड़ें अपर्याप्त
- 72) एक पंक्ति में राज, बाई ओर से पाँचवें स्थान पर है और राजू दाई ओर से छठे स्थान पर है। यदि वे अपना स्थान एक दूसरे के साथ बदलते हैं तो राजू, बाई ओर से 13वें स्थान पर आ जाता है। पंक्ति में कितने व्यक्ति हैं?
- (A) 16
(B) 17
(C) 18
(D) 19
- 73) यदि उत्तर, पूर्व हो जाता है तो दक्षिण-पश्चिम क्या बनेगा?
- (A) उत्तर-पूर्व
(B) दक्षिण-पूर्व
(C) उत्तर-पश्चिम
(D) पश्चिम
- 74) चार मित्र, पीठ से पीठ मिलाकर, चार विभिन्न दिशाओं की ओर मुँह करके खड़े हैं। अनन्य, उत्तर की ओर, अकबर पूर्व की ओर, एंथोनी दक्षिण की ओर और अमर, पश्चिम की ओर मुँह करके खड़े हैं। 30 सेकण्ड तक के अपने स्थानों पर खड़े हुए, वे अनियमित छलांगें लगाते हैं।
उनकी इन छलांगों को इस प्रकार रिकार्ड किया गया:
अनन्य: बाएं, दाएं, दाएं, बाएं, बाएं, दाएं, बाएं, दाएं, बाएं, दाएं, बाएं
अकबर: बाएं, बाएं, बाएं, दाएं, दाएं, दाएं, बाएं, दाएं, दाएं, दाएं, बाएं, बाएं
एंथोनी: दाएं, दाएं, बाएं, बाएं, दाएं, बाएं, दाएं, दाएं, बाएं, बाएं, दाएं, बाएं
अमर: दाएं, बाएं, बाएं, दाएं, बाएं, दाएं, दाएं, दाएं, बाएं, बाएं, दाएं, बाएं
- (A) अनन्य
(B) अकबर
(C) एंथोनी
(D) अमर
- 69) ਦਿਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ਮ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ:
ਗਿਰਜਾਘਰ, ਮੱਠ, ਮਸਜਿਦ, ਮੰਦਰ
- (A) ਗਿਰਜਾਘਰ
(B) ਮੱਠ,
(C) ਮਸਜਿਦ
(D) ਮੰਦਰ
- 70) * ਦੀ ਥਾਂ ਪੁਨਰਸਥਾਪਤ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ:
ਮੂਰਖ ਮਨੁੱਖ: ਚੂਜਾ :: ਰਿਛ : *
- (A) ਪਿੱਲਾ
(B) ਵੱਛਾ
(C) ਚੂਜਾ
(D) ਸ਼ਾਵਕ
- 71) ਆਭਿ ਉੱਤੇ ਤੇ 19 ਵੀਂ ਥਾਂ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਿ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ 12^{ਵੀਂ} ਥਾਂ ਤੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਤਾਰ ਵਿਚ 48 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ?
- (A) 17
(B) 16
(C) 18
(D) ਅੰਕੜੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- 72) ਇਕ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਰਾਜ, ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ਥਾਂ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜੂ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਛੇਵੇਂ ਥਾਂ ਤੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਪਣੀ ਥਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਾਜੂ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ 13 ਵੇਂ ਥਾਂ ਤੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਆਦਮੀ ਹਨ?
- (A) 16
(B) 17
(C) 18
(D) 19
- 73) ਜੇਕਰ ਉੱਤਰ, ਪੂਰਵ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੱਖਣ ਪੱਛਮ ਕੀ ਬਣੇਗਾ?
- (A) ਉੱਤਰ-ਪੂਰਵ
(B) ਦੱਖਣ ਪੂਰਵ
(C) ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ
(D) ਪੱਛਮ
- 74) ਚਾਰ ਦੋਸਤ, ਪਿੱਠ ਨਾਲ ਪਿੱਠ ਰਲਾ ਕੇ, ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ ਮੁੰਹ ਕਰਕੇ ਖੜੇ ਹਨ। ਅਨੰਯ, ਉੱਤਰ ਵੱਲ, ਅਕਬਰ ਪੂਰਵ ਵੱਲ, ਏਂਥੋਨੀ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਅਤੇ ਅਮਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਮੁੰਹ ਕਰਕੇ ਖੜਾ ਹੈ। 30 ਸੈਕੰਡ ਤਕ ਅਪਣੇ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਅਨਿਯਮਤ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛਾਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:
ਅਨੰਯ: ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ
ਅਕਬਰ: ਖੱਬੇ, ਖੱਬੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਖੱਬੇ
ਏਂਥੋਨੀ: ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ
ਅਮਰ: ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ
- (A) ਅਨੰਯ
(B) ਅਕਬਰ
(C) ਏਂਥੋਨੀ
(D) ਅਮਰ

- 75) एक कक्षा में 75 विद्यार्थी हैं। प्राथमिक सूचना के अनुसार 35 विद्यार्थी ऐसे हैं जिन्हें चाय पसन्द है, 15 कॉफी नहीं पीते और 30 न कॉफी और न ही चाय पसन्द करते हैं। यदि 25 विद्यार्थी चाय और कॉफी दोनों को पसन्द करते हों तो कितने विद्यार्थी न तो कॉफी और न ही चाय पसन्द करते हैं?
- (A) 5
(B) 10
(C) आंकड़े तर्कसंगत नहीं हैं।
(D) आंकड़े उपयुक्त नहीं हैं।
- 76) 750 विद्यार्थियों के स्कूल में 75 विद्यार्थी कोई भी तीन विदेशी भाषाएं नहीं बोल सकते जैसे अंग्रेजी, फ्रांसीसी, जर्मनी और उतने ही विद्यार्थी सभी तीनों विदेशी भाषाएं बोल सकते हैं। 125 विद्यार्थी न फ्रांसीसी और जर्मनी बल्कि अंग्रेजी बोल सकते हैं। इसके बदले में 125 विद्यार्थी फ्रांसीसी और जर्मनी बोल सकते हैं परन्तु अंग्रेजी नहीं। यदि अंग्रेजी में बोलने वाले कुल 325 विद्यार्थी हों तो कितने विद्यार्थी कम से कम दो भाषाएं बोल सकते हैं?
- (A) 200
(B) 250
(C) 325
(D) आंकड़े उपयुक्त नहीं हैं।
- 77) एक लड़के ने, दूसरे लड़के को परिचय करते हुए कहा, 'वह मेरे चाचा के पिता के पुत्र का पुत्र है।' ये दोनों लड़के निम्नलिखित दिए गये उत्तरों में से सबसे अधिक सटीक क्या सम्बन्ध रखते हैं?
- (A) भाई
(B) भतीजा और चाचा
(C) बहनोई
(D) पिता और पुत्र
- 78) यदि रविन्द्र, मनिन्द्र की बहन है, मनिन्द्र, रतिन्द्र का भाई है, रतिन्द्र, सतिन्द्र की माँ है, तो सतिन्द्र का रविन्द्र के साथ क्या सम्बन्ध है?
- (A) भाई
(B) बहन
(C) भतीजा
(D) उचित उत्तर के लिए सूचना उपयुक्त नहीं है।
- 79) * को बदलने के लिए अधिक उचित विकल्प लिखिए:—
पारिस्थितिकी: जीवविज्ञान :: सरीसृप विज्ञान : *
- (A) प्राचीन इतिहास
(B) इतिहास
(C) रोग विज्ञान
(D) जन्तु विज्ञान
- 80) निम्नलिखित चित्रों में से सबसे बढ़िया महिला, माँ और डाक्टर के सम्बन्ध को कौन दर्शाता है?
- (A)
(B)
(C)
(D)
- 75) ਇਕ ਕਲਾਸ ਵਿਚ 75 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ 35 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਅ ਪਸੰਦ ਹੈ, 15 ਕੌਫੀ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 30 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾ ਚਾਅ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੌਫੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ 25 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚਾਅ ਅਤੇ ਕੌਫੀ ਦੋਵੇਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕੌਫੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚਾਅ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ?
- (A) 5
(B) 10
(C) ਅੰਕੜੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।
(D) ਅੰਕੜੇ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- 76) 750 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ 75 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਵੀ ਤਿੰਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਜਿਵੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਫ੍ਰਾਂਸੀਸੀ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਉਨੇ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਰੀ ਤਿੰਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। 125 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾ ਤਾਂ ਫ੍ਰਾਂਸੀਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਰਮਨੀ, ਬਲਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਵਿਪਰੀਤ 125 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫ੍ਰਾਂਸੀਸੀ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਕੁਲ 325 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ?
- (A) 200
(B) 250
(C) 325
(D) ਅੰਕੜੇ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- 77) ਇਕ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਮੇਰੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਪਿਉ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।' ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਦੋਹੇਂ ਮੁੰਡੇ ਸਬਤੋਂ ਸਟੀਕ ਸੰਬੰਧ ਕਿਹੜਾ ਰਖਦੇ ਹਨ?
- (A) ਭਰਾ
(B) ਭਤੀਜਾ ਅਤੇ ਚਾਚਾ
(C) ਜੀਜਾ
(D) ਪਿਉ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ
- 78) ਜੇਕਰ ਰਵਿੰਦਰ, ਮਨਿੰਦਰ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ, ਮਨਿੰਦਰ, ਰਤਿੰਦਰ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, ਰਤਿੰਦਰ, ਸਤਿੰਦਰ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸਤਿੰਦਰ ਦਾ ਰਵਿੰਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?
- (A) ਭਰਾ
(B) ਭੈਣ
(C) ਭਤੀਜਾ
(D) ਉੱਚਤ ਉੱਤਰ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- 79) * ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਬਤੋਂ ਚੰਗਾਂ ਉੱਚਤ ਵਿਕਲਪ ਦਸੋ:—
ਪਾਰਿਸਥਿਤਕੀ : ਜੀਵਵਿਗਿਆਨ :: ਸਰੀਸਰਪ ਵਿਗਿਆਨ : *
- (A) ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸ
(B) ਇਤਿਹਾਸ
(C) ਰੋਗ ਵਿਗਿਆਨ
(D) ਜੰਤੂ ਵਿਗਿਆਨ
- 80) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਚਿਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਬਤੋਂ ਚੰਗਾਂ, ਇਸਤਰੀ, ਮਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ?
- (A)
(B)
(C)
(D)

81) निम्नलिखित चित्रों में से कार, बस और साईकल के सम्बन्धों को सबसे अधिक उचित कौन सा चित्र दर्शाता है?

82) पाँच विद्यार्थी मैराथन में दौड़ रहे हैं। किसी समय एक बिन्दु पर तुषार, ओम और राज के बीच में दौड़ रहा है एकनाथ और ओम चरम सीमाओं पर दौड़ रहे हैं। यूवी की स्थिति क्या है, जो एकनाथ से आगे है?

- (I) यूवी, राज और एकनाथ के बीच में है।
 (II) यूवी, मध्य में है।
 (III) यूवी, राज और तुषार के मध्य है।
 (IV) यूवी सबसे आगे है।
 (A) केवल (I)
 (B) (I) और (II)
 (C) (II) और (IV)
 (D) केवल (III)

83) दो कथन दिये गये हैं। (क) कुछ डाक्टरर्स, रोगी हैं। (ख) सभी रोगी सर्जन हैं। क्या निष्कर्ष निकाला जा सकता है?

- (I) कुछ डाक्टरर्स सर्जन हैं।
 (II) कोई भी रोगी, डाक्टर नहीं है।
 (A) केवल (I) निष्कर्ष अनुकरण करता है।
 (B) केवल (II) निष्कर्ष अनुकरण करता है।
 (C) न तो (I) और न ही (II) अनुकरण करता है।
 (D) (I) और (II) दोनों अनुकरण करते हैं।

(84-86) पाँच विद्यार्थियों का एक समूह साक्षात्कार के लिए आया है। एच.आर. ने घोषणा की कि समूह-केसों में, साक्षात्कार के लिए पहले सबसे कम उम्र का विद्यार्थी आयेगा फिर उसके बाद दूसरा छोटा और आदि। एलिसा कहती है, 'मैं चरण से दो साल छोटी हूँ।' फातिमा कहती है, 'मैं अरूण से एक साल बड़ी हूँ।' चरण कहती है, 'मैं फातिमा से तीन साल बड़ी हूँ।' गरिमा कहती है, 'मैं एलिसा से छोटी परन्तु फातिमा से बड़ी हूँ।' सबसे पहले साक्षात्कार के लिए किसे जाना चाहिए?

- (A) अरूण
 (B) एलिसा
 (C) फातिमा
 (D) उत्तर देने के लिए आंकड़े उपयुक्त नहीं।

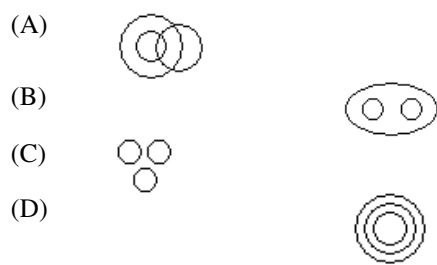
85) साक्षात्कार के लिए सबसे अन्त में कौन होगा?

- (A) चरण
 (B) एलिसा
 (C) फातिमा
 (D) उत्तर देने के लिए आंकड़े उपयुक्त नहीं।

86) निम्नलिखित में से कौन सा कथन सत्य है:

- (A) गरिमा, अरूण से दो साल बड़ी है।
 (B) फातिमा, एलिसा से दो साल छोटी है।
 (C) एलिसा, अरूण से दो साल बड़ी है।
 (D) फातिमा, गरिमा से एक साल छोटी है।

81) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਚਿਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਰ, ਬਸ ਅਤੇ ਸਾਇਕਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਬਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚਤ ਕਿਹੜਾ ਚਿਤਰ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ?

82) ਪੰਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਤੁਸ਼ਾਰ, ਉਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਕਨਾਥ ਅਤੇ ਉਮ ਚਰਮ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੇ ਦੌੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਵੀ ਦੀ ਸਿਥਤੀ ਦੱਸੋ ਜਿਹੜਾ ਏਕਨਾਥ ਤੋਂ ਠੀਕ ਅੱਗੇ ਹੈ?

- (I) ਯੂਵੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਏਕਨਾਥ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ।
 (II) ਯੂਵੀ, ਵਿਚਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।
 (III) ਯੂਵੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਤੁਸ਼ਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ।
 (IV) ਯੂਵੀ ਸਬਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ।

- (A) ਕੇਵਲ (I)
 (B) (I) ਅਤੇ (II)
 (C) (II) ਅਤੇ (I)
 (D) ਕੇਵਲ (III)

83) ਦੋ ਕਥਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। (ੳ) ਕੁਝ ਡਾਕਟਰਸ, ਰੋਗੀ ਹਨ। (ਅ) ਸਾਰੇ ਰੋਗੀ ਸਰਜਨ ਹਨ। ਕੀ ਪਰਿਣਾਮ ਕਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- (I) ਕੁਝ ਡਾਕਟਰਸ ਸਰਜਨ ਹਨ।
 (II) ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਗੀ, ਡਾਕਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- (A) ਕੇਵਲ (I) ਪਰਿਣਾਮ ਅਨੁਕਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 (B) ਕੇਵਲ (II) ਪਰਿਣਾਮ ਅਨੁਕਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 (C) ਨਾ (I) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ (II) ਅਨੁਕਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 (D) (I) ਅਤੇ (II) ਦੋਵੇਂ ਅਨੁਕਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(84-86) ਪੰਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਏਚ.ਆਰ. ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕੀ ਸਮੂਹ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸਬਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਵਿਗਿਆਰਥੀ ਆਵੇਗਾ। ਵਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੂਜਾ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਆਇਆ। ਏਲਿਸਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਮੈਂ, ਚਰਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਛੋਟੀ ਹਾਂ।' ਫਾਤਿਮਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਮੈਂ, ਅਰੁਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵੱਡੀ ਹਾਂ।' ਚਰਣ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਮੈਂ, ਫਾਤਿਮਾ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵੱਡੀ ਹਾਂ।' ਗਰਿਮਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਏਲਿਸਾ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਪਰੰਤੂ ਫਾਤਿਮਾ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹਾਂ।' ਸਬਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

- 84)
 (A) ਅਰੁਣ
 (B) ਏਲਿਸਾ
 (C) ਫਾਤਿਮਾ
 (D) ਉਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕੜੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

85) ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸਬਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ?

- (A) ਚਰਣ
 (B) ਏਲਿਸਾ
 (C) ਫਾਤਿਮਾ
 (D) ਉਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਕੜੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

86) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ:

- (A) ਗਰਿਮਾ, ਅਰੁਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਵੱਡੀ ਹੈ।
 (B) ਫਾਤਿਮਾ, ਏਲਿਸਾ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਛੋਟੀ ਹੈ।
 (C) ਏਲਿਸਾ, ਅਰੁਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਵੱਡੀ ਹੈ।
 (D) ਫਾਤਿਮਾ, ਗਰਿਮਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਛੋਟੀ ਹੈ।

(87-88) ਪਿਛਲੇ 6 ਪਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

Match	Player			
	A	B	C	D
1	58	63	72	54
2	42	36	51	49
3	76	51	43	51
4	24	57	27	48
5	45	43	61	46
6	55	50	46	52

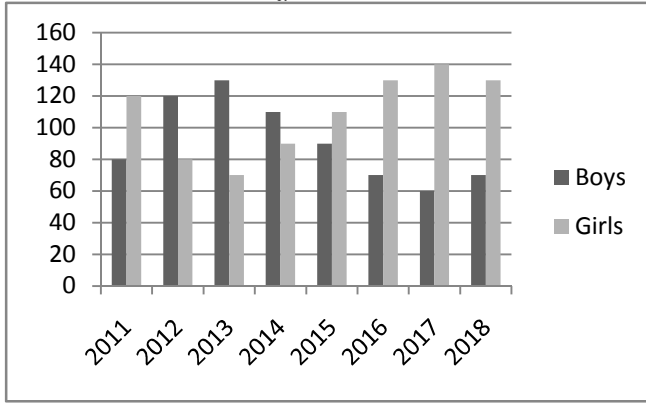
87) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੌਨ ਸਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਅਤੇ (ਕਮ ਤੋਂ ਕਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ) ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- (A) A, D
(B) D, B
(C) C, A
(D) D, A

88) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ?

- (A) A, ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਅਪੇਖਾ ਔਸਤਨ ਕਮ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
(B) A, ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਅਪੇਖਾ ਔਸਤਨ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
(C) D, ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਅਪੇਖਾ ਔਸਤਨ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(89-90) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

89) 2011 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ?

- (A) 1500
(B) 1600
(C) 1700
(D) 1800

90) ਕੌਨ ਸੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵੱਧ ਗਈ?

- (A) 2013
(B) 2014
(C) 2015
(D) 2016

(87-88) ਪਿਛਲੇ 6 ਪਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

Match	Player			
	A	B	C	D
1	58	63	72	54
2	42	36	51	49
3	76	51	43	51
4	24	57	27	48
5	45	43	61	46
6	55	50	46	52

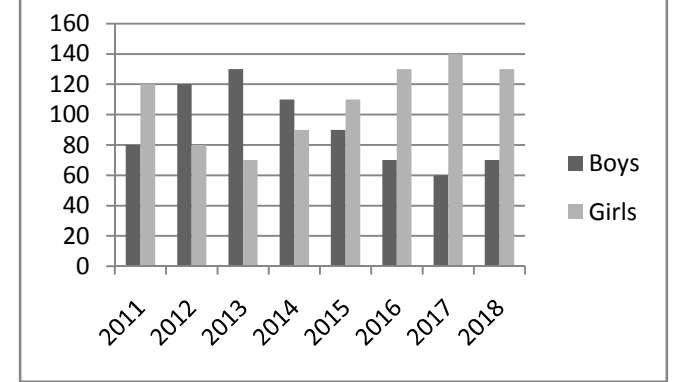
87) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਿਹੜਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਅਤੇ (ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ) ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- (A) A, D
(B) D, B
(C) C, A
(D) D, A

88) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ?

- (A) A, ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਔਸਤਨ ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
(B) A, ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਔਸਤਨ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
(C) D, ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਔਸਤਨ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(89-90) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

89) 2011 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ?

- (A) 1500
(B) 1600
(C) 1700
(D) 1800

90) ਕਿਹੜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵੱਧ ਗਈ?

- (A) 2013
(B) 2014
(C) 2015
(D) 2016

x-x-x